

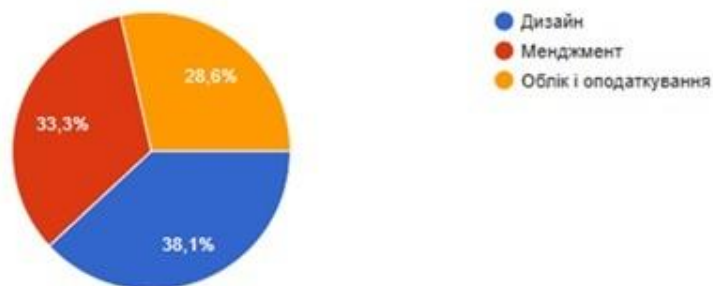
АДАПТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПЕРШОГО КУРСУ ДО УМОВ НАВЧАННЯ В КОЛЕДЖІ

Період адаптації до навчання у коледжі є одним із найважливіших етапів становлення студентської особистості. Від того, наскільки успішно першокурсник пристосується до нових вимог, залежить його подальший навчальний поступ, соціальна активність та емоційне благополуччя. В умовах сьогодення, коли суспільство переживає наслідки воєнного стану, питання психологічної підтримки молоді набуває особливої актуальності. Забезпечення сприятливого психологічного клімату та формування емоційної стійкості студентів є важливою складовою освітнього процесу. Адаптація студента-першокурсника - це складний довготривалий, а інколи гострий і болісний процес, обумовлений необхідністю відмови від звичного оточення, зміною звичних стереотипів навчальної діяльності, що впливає на розвиток особистості майбутнього професіонала. Перший курс може стати точкою опори для здобувачів освіти, а може призвести до різних деформацій у поведінці, спілкуванні та навчанні, адже саме на першому курсі формується ставлення молоді до навчання, майбутньої професійної самореалізації.

В середині грудня поточного року було проведено опитування серед здобувачів освіти нового набору. Мета дослідження: - визначення специфіки соціально-психологічної адаптації здобувачів освіти до освітньо-виховної діяльності коледжу; - налагодження зворотного зв'язку між студентською аудиторією та викладачами; - вироблення рекомендацій щодо покращення рівня адаптації здобувачів освіти першого року навчання. Цільова аудиторія – здобувачі освіти спеціальностей Дизайн, Менеджмент, Облік і оподаткування, що навчаються на першому курсі. Для проведення моніторингу було використане анонімне анкетування «Анкета першокурсника» в електронній формі за допомогою Google Forms. Анкета містить 19 запитань. Шість запитань з вибором однієї або кількох варіантів відповідей. Процес адаптації першокурсників відбувається на наступних рівнях: 1. Пристосування до нової системи навчання. 2. Пристосування до зміни навчального режиму. 3. Вхідження у новий колектив. Відповідно, аналіз результатів анкетування здійснювався на основі зазначених рівнів.

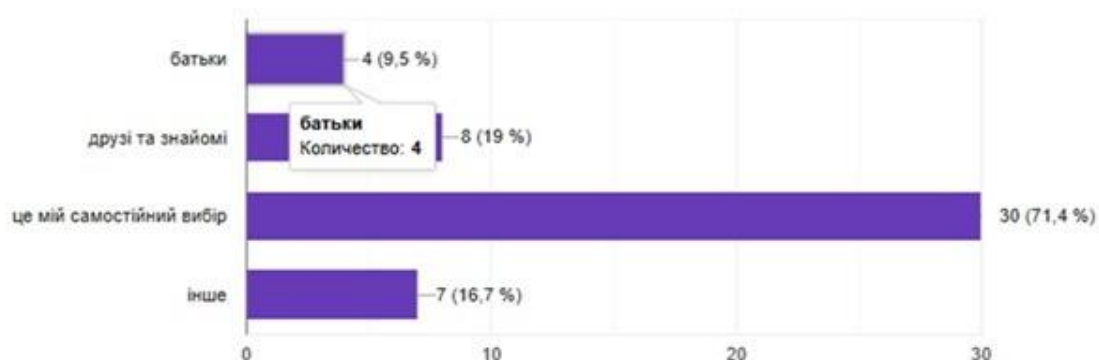
Результати анкетування.

Вкажіть Вашу спеціальність

1. Хто вплинув на Ваш вибір навчатися у коледжі?

(можна обрати декілька варіантів відповіді)

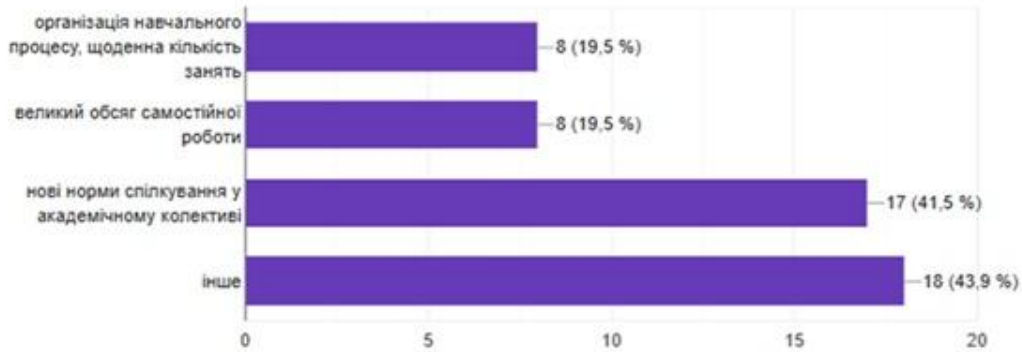

Велике значення має націленість майбутніх здобувачів освіти на конкретну освітню програму. У той же час, слід звернути увагу на респондентів, котрі вказують як мотив вибору навчального закладу це рішення батьків чи вплив друзів. Для цієї групи опитаних професійні цінності не мають достатнього значення, вони, швидше за все, не мають чіткого уявлення про обрану професію. Зазначені результати можуть також свідчити про недостатню сформованість мотиваційної сфери зазначеної групи студентів, відсутність чіткого уявлення про результати навчання та можливі ускладнення у процесі навчання.

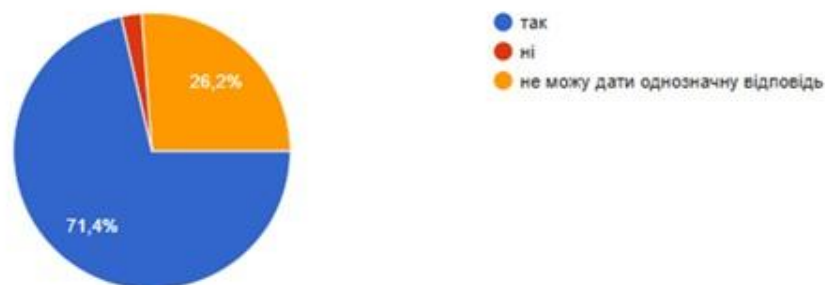
До моменту проведення дослідження здобувачі освіти вже мали певний досвід навчання в коледжі, відповідно до якого їм було запропоновано оцінити деякі аспекти організації освітнього процесу:

2. Що для Вас було найважчим на початковому етапі навчання в коледжі?

(можна обрати декілька варіантів відповіді)

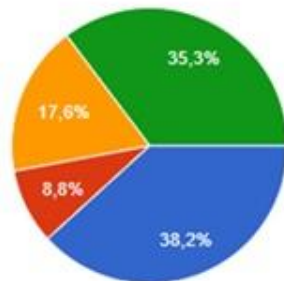
3. Чи задоволені Ви Вашими результатами у навчанні?

Зазначене вказує, що в цілому здобувачі освіти першого курсу розуміють актуальність отримання спеціальності у сучасних умовах та бажають активно соціалізуватись у суспільстві за допомогою якісної професійної освіти.

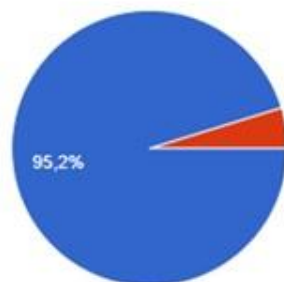
4. Що заважає Вам досягти кращих результатів у навчанні?

(можна обрати декілька варіантів відповіді)

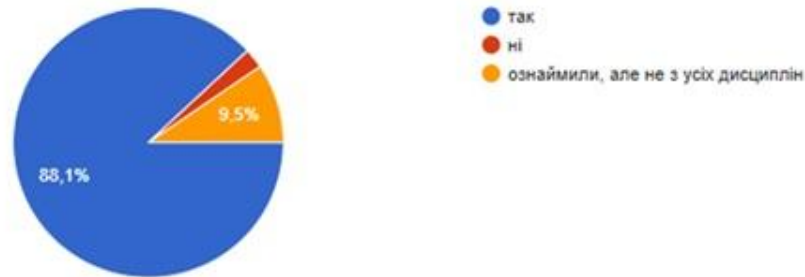
- відсутність самодисципліни
- відсутність методичних вказівок з виконання практичних/самостійних робіт
- навчання онлайн
- труднощі з адаптацією до навчання у коледжі

5. Чи ознайомили Вас викладачі із критеріями оцінювання навчальних дисциплін?

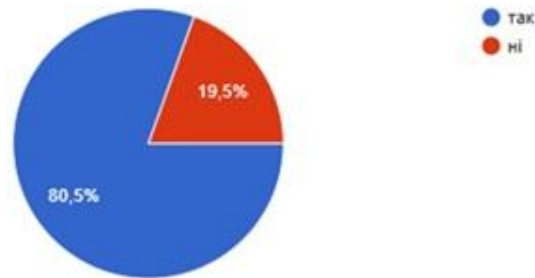

- так
- ні

6. Чи ознайомили Вас викладачі із тематикою самостійної роботи з навчальних дисциплін?

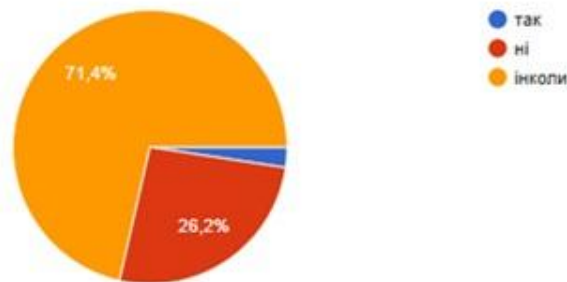

7. Чи вистачає Вам часу на самостійну роботу?

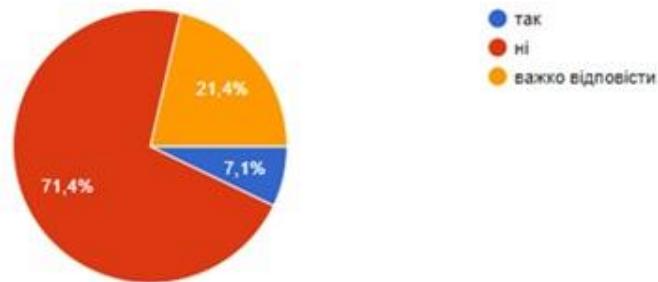

Аналіз причин основних складностей у навчанні, які відчувають першокурсники, дозволяє зробити висновки, що студенти стикаються з комплексом як суб'єктивних, так і об'єктивних факторів. Труднощі, які виникають при опануванні навчального матеріалу, здобувачі пов'язують здебільшого із суб'єктивними факторами, такими як: невміння правильно організувати час, тобто відсутність самодисципліни (38,2%), лінощі, рівень навчальної мотивації, недостатній рівень обізнаності, тощо. В цілому, аналіз отриманих результатів свідчить, що загальним суб'єктивним ускладненням у навчальній діяльності студентів-першокурсників є недостатній рівень навичок правильно організувати час та недостатність мотивації.

8. Чи відчуваєте Ви перевантаження?

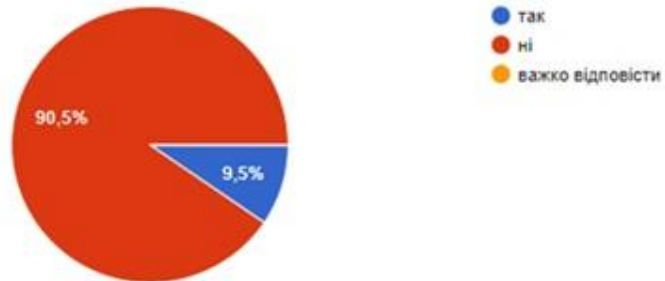

9. Чи відчуваєте ви складності у спілкування з одногрупниками?

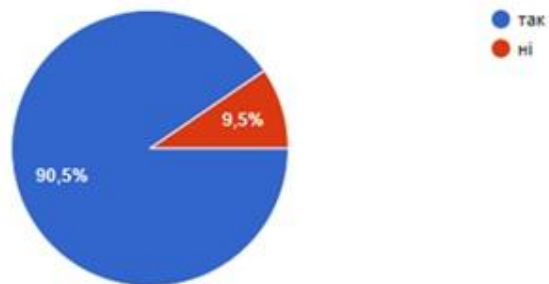

Здобувачі освіти першого курсу в цілому позитивно оцінюють психологічний клімат у колективі. Отже, суб'єктивне сприйняття студентами свого положення у групі є в цілому позитивним для 71,4 %, що вказує на успішну адаптацію респондентів до нового колективу, але 21,4% - не змогли дати чітку відповідь на це питання. Аналізуючи результати опитування в цілому, можемо сказати, що переважна більшість студентів-першокурсників успішно адаптувалась в новому колективі.

10. Чи відчуваєте ви складності в спілкуванні з викладачами та керівником групи?

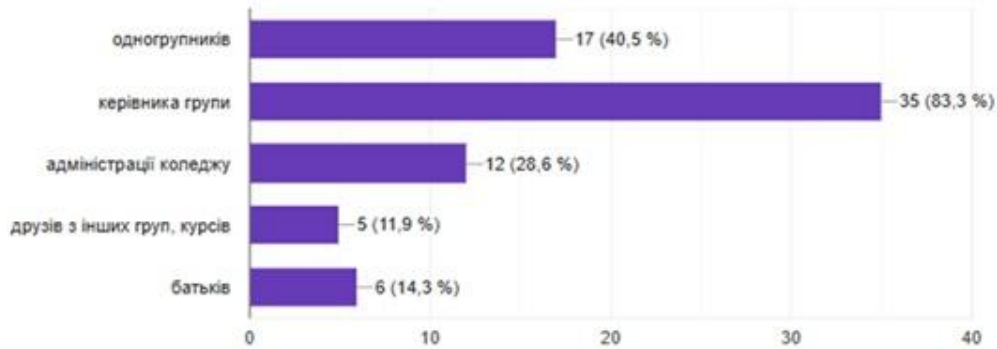

11. Чи відчуваєте Ви допомогу куратора під час навчального процесу?

12. Якщо виникне проблема під час навчання, до кого Ви звернетесь за допомогою?

(можна обрати декілька варіантів відповіді)

13. Що Ви цінуєте у викладачах?

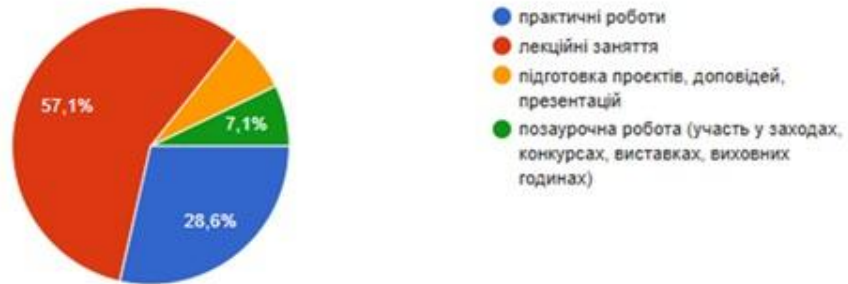
(можна обрати декілька варіантів відповіді)

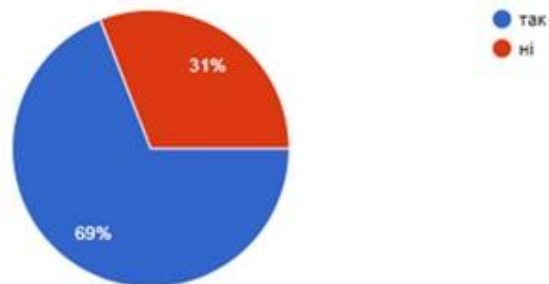
Надзвичайно важливим було оцінити значущість допомоги і підтримки, яку надають керівники груп та викладачі, а також рівень довіри до керівників груп. Варто відмітити високу ефективність роботи керівників груп і відзначити високий рівень довіри до них (83,3)%. Більшість студентів вважає, що зустрічі з керівником групи є ефективними та допомагають їм отримувати потрібну інформацію, пораду та підтримку, мотивують до навчання. 40% респондентів у разі виникнення проблем звернуться по допомогу до одногрупників, що ще раз вказує на здоровий мікроклімат в колективі і товариські стосунки з одногрупниками. Основними якостями викладачів, які допомагають адаптуватись до

навчання здобувачі освіти вважають такі як: професіоналізм, взаєморозуміння та доброзечність у стосунках зі студентами.

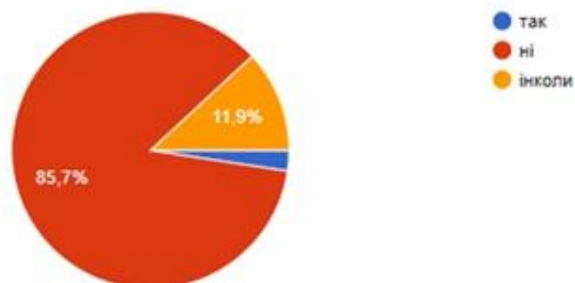
14. Яка робота під час навчання для Вас найцікавіша?

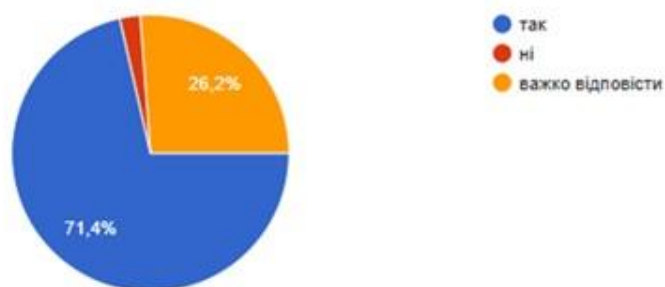
15. Чи налагодили товариські стосунки з одногрупниками?

16. Чи впливають на Ваше навчання стосунки у групі?

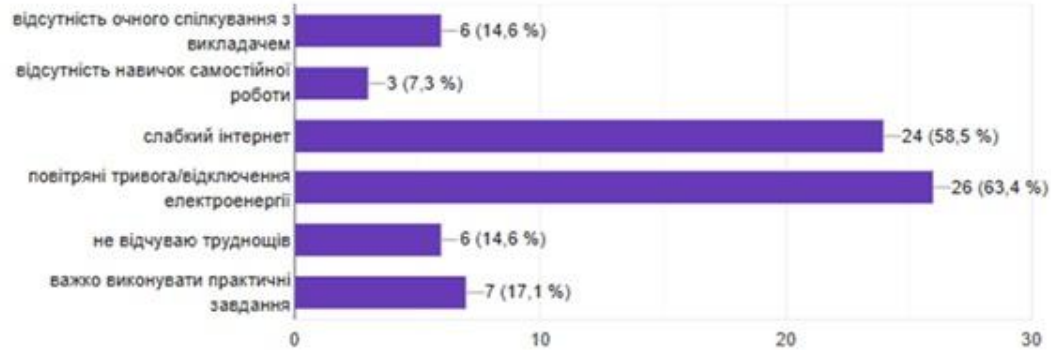

17. Чи розвинене у Вас почуття відповідальності за власну успішність у навчанні?

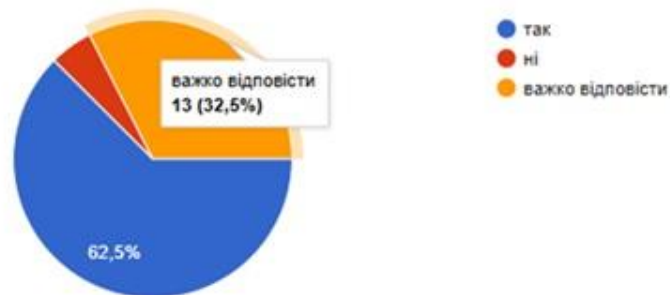

71% опитаних вказують на почуття відповідальності за успішність у навчанні, і 26% не впевнені.

18. Які труднощі Ви відчуваєте під час навчання за дистанційними технологіями?

19. Чи створені в коледжі умови для активної позанавчальної діяльності (творчої, громадської, спортивної, тощо)?

До моментів, які викликають незадоволеність під час навчання за дистанційними технологіями віднесено: слабкий інтернет, повітряні тривоги, відключення електроенергії, важко виконувати практичні завдання, відсутність очного спілкування з викладачами.

Дослідження дало змогу виявити велику кількість коментарів, зауважень здобувачів освіти коледжу. Опитування стало для частини студентів можливістю висловити свою думку про «наболіле» або ж своє захоплення чи побажання. На підставі проведеного онлайн-опитування та аналізу отриманих даних можна зробити висновок про достатній рівень адаптації більшості першокурсників до нових умов навчання, а також соціальної та психологічної адаптації та окреслити низку проблемних питань пов'язаних з адаптацією та організацією освітнього процесу:

- для покращення результатів навчання викладачам активізувати застосування відео-уроків, віртуальних екскурсій, заохочувати самостійність та самооцінку здобувачів освіти;

- керівникам груп запланувати години спілкування з залученням психолога;

- виховні заходи проводити у формі тренінгів, змагань, ігор для кращого налагодження товариських стосунків у групі.